Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τ. Γριτσόπουλος, «Τὸ ἀρχεῖον Μαρίας Σταματίου Λασκαρίδου Ποταμιᾶς», *Θασιακὰ* 7 (1990-1991), σ. 350-386, αρ. 1-55.

1033

1849-1862. Αποφάσεις του Ειρηνοδικείου και του Πολιτικού Δικαστηρίου Αργοστολίου.

Ἀ. Δεμπόνος, «Οἰκονομικὲς παροχὲς καὶ χρεωστικὲς διώξεις στὴν Κεφαλλονιὰ κατὰ τὴν μετὰ τὸ 1848-1849 περίοδο», *Παρνασσὸς* 21/4 (1979), σ. 521-523 αρ. 3-4, σ. 524-531 αρ. 6-7, σ. 532-537 αρ. 9-11, σ. 538-543 αρ. 13-17.

1034

1849-1863. Αφορισμοί. Κεφαλονιά.

Γ. Μοσχόπουλος, *Το εκκλησιαστικό αρχείο Κεφαλονιάς. Μητρόπολη-μονές-ναοί*, Αθήνα 1984, σ. 106-111.

ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΚΟΝΤΟΜΙΧΑΛΟΥ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΕΙΧΑΝ ΛΑΒΕΙ ΜΕΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΝΟΠΛΗ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΗΣ ΣΚΑΛΑΣ ΕΝΑΝΤΙΩΝ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ

1849, 25 Αυγούστου

«Ἡμεῖς Σπυρίδων ἐλέει θείῳ Μητροπολίτης Κεφαλληνίας καὶ Υπέρτατος Ἔξαρχος.

Αἰδεσιμο-ευλαβέστατοι ἅγιοι ἱερεῖς, εὐλαβέστατοι χριστιανοί, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν Ταπεινότητος, χάρις εἴη καὶ εἰρήνη πᾶσιν ὑμῖν παρὰ θεοῦ Παντοκράτορος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἐπὶ γῆς ἐλθόντος, παθόντος καὶ ταφέντος καὶ ἀναστάντος τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς, μετὰ ταῦτα δόντος τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἰπόντος «ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ». Ταύτην τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν λαβόντες καὶ ἡμεῖς οἱ εὐτελεῖς καὶ ταπεινοὶ διάδοχοι τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων, καὶ παρακολουθοῦντες τὰς θεοπαραδότους διαταγὰς αὐτῶν, διὰ τῆς ἱερᾶς ταύτης συναθροίσεως μὲ ἄκραν καὶ βαθεῖαν θλίψιν τῆς καρδίας ἡμῶν, ὑποβάλλομεν εἰς τὴν γνώρισιν πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τὰ λίαν λυπηρὰ συμβάντα τὰ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα εἰς τὰς περιοχὰς Σκάλα - Βάλταις -Ἐλιὸ - Ἡράκλειον λαβόντα χώραν ὑπὸ συμμορίας πολλῶν οπλισμένων χωρικῶν, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων καὶ ἀρχηγὸς μετὰ καὶ ἄλλων ὑπῆρχε καὶ ὁ τὸν ἱερατικὸν χαρακτῆρα διὰ τῶν αὐτοῦ κακουργημάτων καταμολύνας ἱερεύς, Γρηγόριος Ζαπάντης Νοδάρος Ἀναστασίου, ὁ κοινῶς καὶ δικαίως ὀνομαζόμενος ληστής, οἵτινες θηριωδῶς, παρανόμως καὶ ἀσπλάχνως ἐπιπεσόντες κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ νῦν π. ἀξιοσεβάστου ἱππότου Νικολάου Μεταξᾶ Τσαννάτου, κατέκαυσαν οὐ μόνον αὐτήν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀξιοσέβαστον Μεταξᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ εὑρισκομένους τέσσαρας ὑπηρέτας τοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἰδίου. Ὅτι μετὰ τὴν πυρπόλησιν τῆς οἰκίας καὶ πτωμάτων των ἀνωρηθέντων οἱ αὐτοὶ κακοῦργοι κατέκαυσαν τὰς οἰκίας τῶν εὐγενῶν κυρίων Βαπτιστοῦ καὶ Δορωθέου Μεταξᾶ Τσαννάτου, κειμένας εἰς Βάλταις καὶ Κατελιό. Ὅτι διὰ πυροβόλου βαρέως ἐπλήγωσαν τὸν κύριον Δρα Ἀναστάσιον Μεταξᾶν π. Βασιλείου καὶ κύριον Κωνσταντῖνον Μεταξᾶν π. Δημητρίου. Καὶ ἄλλα διάφορα κακουργήματα ἐπετέλεσαν, ἅτινα παραλείπονται ὡς σχεδὸν πασίγνωστα καὶ συντομίας χάριν.

Τοιαῦται θηριώδεις, ἄσπλαχνοι καὶ ἀπάνθρωποι πράξεις ἐφόβησαν πάντες τοὺς κατοίκους τῆς Νήσου ταύτης καὶ κατετάραξαν τὴν ἡσυχίαν τῶν φιλησύχων κατοίκων. Ἰδιαιτέρως δὲ οὐ μόνον ἐπέσυραν τὴν πρόβλεψιν τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως, ὅπως μὴ μένουσιν ἀτιμώρητοι τοιούτου εἴδους παράνομοι πράξεις, διὰ τὴν διατήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην ἀξίαν παρεκίνησαν καὶ παρακινοῦν νὰ ἐφαρμόσῃ κατὰ τῶν αὐτουργῶν τοιούτων ἀνοσιουργημάτων καὶ ἐκκλησιαστικὰ σχετικὰ ἐπιτίμια καὶ κατὰ τοῦ παρεκτραπέντος ἱερέως τὰ κανονικὰ ἐπιτίμια.

Ἡ Ταπεινότης οὖν ἡμῶν ἐπιθυμοῦσα τὴν διηνεκῆ ἡσυχίαν τῶν ἀγαπητῶν αὐτῆς πνευματικῶν ἐν Κυρίῳ τέκνων, τὴν βάσιν πάσης εὐδαιμονίας, καὶ ἐπαγρυπνοῦσα διὰ πᾶν τὸ συντεῖνον κατά τε τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, παραινεῖ πατρικῶς ἅμα καὶ συμβουλευτικῶς ἕκαστον τῶν ὀρθοδόξων, ἄνδρα ἢ γυναῖκα, νέον ἢ γέροντα, ὁποιασδήποτε ἡλικίας καὶ καταστάσεως, νὰ ἀπομακρύνῃ ἑαυτὸν ἀπὸ πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ ταράξῃ τὸν σύνδεσμον τῆς ἀγάπης, ὁμονοίας καὶ ἡσυχίας τῶν φιλησύχων κατοίκων τῆς Νήσου ταύτης, καὶ ἐξόχως τοὺς τὸν ὑψηλὸν βαθμὸν τῆς διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου ἐνδεδυμένους κατὰ ἀπαραίτητον αὐτῶν καθῆκον, νὰ συμβουλεύσῃ τοὺς πιστοὺς νὰ ἀπομακρύνωνται ἀπὸ τὰς συμβουλὰς καὶ παρακινήσεις ἐκείνων, οἵτινες διὰ τὴν ἀξιοκατηγόρητον αὐτῶν ἰδιοτέλειαν μετέρχονται πᾶν μέσον καὶ τρόπον, ὅπως ἐκ τούτου σύρωσι πρὸς ἑαυτοὺς τοὺς ἁπλουστέρους, ἵνα προξενῶσιν ὄλεθρον εἰς αὐτοὺς καὶ ταραχὴν εἰς τὴν κοινὴν ἡσυχίαν, καὶ τέλος νουθετεῖ πάντας ἐν γένει νὰ μὴν χορηγήσωσιν εἰς τοὺς ληστὰς οὐδεμίαν βοήθειαν καταλύματος, ζωοτροφίμων, ὅπλων ἐν γένει, πυρίτιδος ἢ ἄλλων μέσων τεινόντων εἰς ὄφελος τῶν ἀνοσίων αὐτῶν σκοπῶν, καὶ τότε ἔχομεν αὐτοὺς συγχωρημένους παρὰ Θεοῦ Παντοκράτορος καὶ εὐλογημένους παρ᾽ ἡμῶν. Ἐὰν ὅμως μείνωσιν ἀνυπότακτοι εἰς τὰς πατρικοσυμβουλὰς καὶ νουθεσίας τῆς ἐκκλησίας καὶ ἤθελον χορηγήσῃ εἰς τοὺς κακούργους τὰ ἄνω καταγεγραμμένα μέσα, τείνοντα εἰς τὸν ληστρικὸν αὐτῶν σκοπόν, ἔχομεν μὲν αὐτοὺς ὡς καὶ τοὺς κακούργους ἕνεκα τῶν αὐτῶν κακουργημάτων ἀφορισμένους παρὰ Πατρὸς, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος· παρὰ τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆ τοῦ Χριστοῦ Ἐκλησίας· παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων Πατέρων. Ἔστωσαν τρέμοντες καὶ στένοντες ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ὁ Κάϊν· σχισθείη ἡ γῆ καὶ καταπίοι αὐτοὺς ὡς τὸν Κορέ, Δαθὰ καὶ Ἀβειρών· κληρονομησάτωσαν τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα· ὁ σίδηρος καὶ αἱ πέτραι λυθήτωσαν, αὐτοὶ δὲ οὐδαμῶς, ἀλλὰ μενέτωσαν ἄλυτοι καὶ τυμπανιαῖοι, τόσον οἱ κακοῦργοι, ὡς καὶ πᾶς ἕκαστος ὅστις ἤθελε χορηγήσειν κατάλυμα, ζωοτρόφιμα, ὅπλον ἐν γένει, καὶ πᾶν ἕτερον συντεῖνον εἰς τὸν ἀνόσιον αὐτῶν σκοπόν.

Τὸν δὲ ἱερέα Γρηγόριον Ζαπάντην Νοδάρον, ὡς ἄμεσον λαβόντα μέρος ἐν τοῖς ἐκτελεσθεῖσιν ῥηθεῖσι κακουργήμασιν, κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε καὶ ἔχει ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὕτη ἀξία ἐπισήμους πληροφορίας, κατὰ συνέπειαν τῶν διατάξεων τοῦ 66ου Κανόνος τῶν ἁγίων ἀποστόλων, κηρύττει καὶ ἔχει αὐτὸν καθῃρημένον καὶ ἀκοινώνητον πάσης ἱερᾶς πράξεως ἐφόρου ζωῆς αὐτοῦ, καὶ ὡς τοιοῦτον παραινοῦμεν πάντας τοὺς πιστοὺς νομίζειν καὶ ἔχειν.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὁ τόπος δὲ καὶ οἱ καλοὶ χριστιανοὶ ἔστωσαν συγχωρημένοι παρὰ θεοῦ Παντοκράτορος καὶ εὐλογημένοι παρ' ἡμῶν.
Ἐκ τῆς Ἱερογραμματείας, τὴν 25 Αὐγούστου 1849, ἐ. σωτήριον.
Ὁ Μητροπολίτης Κεφαλληνίας Σπυρίδων καὶ Ἔξαρχος.
Ἱερεὺς Μαντζαβῖνος ἱερογραμματεύς».

1035

1849-1900. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα και δικαστική απόφαση κοινοτικού δικαστηρίου. Κάστρο (Θάσος), Ι. Μ. Ιβήρων (Άγιον Όρος).
Ν. Τσιλογεώργης, «Το μετόχι της μονής Ιβήρων στο Κάστρο», *Θασιακὰ* 10 (1996-1997), σ. 702 αρ. 2, σ. 705 αρ. 4, σ. 708-711 αρ. 6-8.

1036

1850. «Ἀναλυτικὸς Χάρτης» της Σάμου. Φιρμάνι εκδοθέν μετά τη σαμιακή επανάσταση του 1849 την οποία προκάλεσε η διακυβέρνηση του νησιού από τον Στέφανο Βογορίδη. Κωνσταντινούπολη.
Κυριακόπουλος, *Συντάγματα. Μέρος τέταρτον. Σάμος. ΙΑ'. «Ἀναλυτικὸς Χάρτης. Αὐτοκρατορικὸν φερμάνιον ἐκδοθὲν κατὰ τὸ ἔτος 1850»*, σ. 876-882 (= Σβορῶνος, *Σαμιακὴ νομοθεσία*, σ. τη'-κε'· βλ. και Γκίνης, *Περίγραμμα*, λήμμα 987).

1037

1850. Πώληση ακινήτου. Αμάρι (Κρήτη).
Σ. Μανουρᾶς, «Τὸ μοναστήρι τῆς Καλοείδαινας στὸ ἄνω μέρος Ἀμαρίου», *Προμηθεὺς ὁ Πυρφόρος* 19 (1980), σ. 105.

1038

1850-1869. Πωλητήρια έγγραφα. Καρδίτσα.
Β. Πάσχος, *Παλμοὶ καὶ θρύλοι δυτικῆς Θεσσαλίας. Κείμενα ἱστορικὰ-ἀρχαιολογικὰ καὶ λαογραφικά*, Ἀθήνα 1981, σ. 74-79.

1039

1850-1906. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Αλεξάνδρεια, Βουκουρέστι, Βραΐλα, Ιωάννινα, Λιβόρνο, Μέτσοβο, Μόσχα.
Γ. Πλατάρης-Τζίμας, *Κώδικας διαθηκών Μετσόβου. Μείζονες*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ